

Posudek školitele na diplomovou práci

Autor: Bc. Jan Chmelař

Název diplomové práce: Ekologie, etologie a variabilita ještěrky zelené, *Lacerta viridis*, v přírodní rezervaci Tiché údolí

Ještěrka zelená je v Čechách existenčně kriticky ohroženým druhem hodným badatelského zájmu z celé řady odborných i kulturních důvodů. Mimořádné vědecké a ochránářské pozornosti si zaslouží její unikátní izolované středočeské populace. Naprostý nedostatek základních údajů o ekologii a etologii ještěrek z těchto populací a zjevné snižování jejich abundance mě přiměly k zadání diplomové práce zaměřené na vybranou povltavskou populaci již před časem. Tehdejší diplomová práce Davida Fischera, zdárně obhájená na katedře zoologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze roku 1998, byla zaměřena nejen na samotnou autekologii studované lokální populace, ale vyústila i v managementová doporučení.

Protože následně byla na studovaném území skutečně provedena managementová opatření, bylo s odstupem času žádoucí opětovným autekologickým výzkumem zhodnotit jejich účinnost a skutečný dopad na příslušnou populaci. Zdůrazňuji, že je zde i konkrétní společenská poptávka po údajích tohoto druhu, kdy např. Zoologická zahrada hlavního města Prahy provádí za finanční podpory EU s náklady desítek miliónů korun rozsáhlé revitalizační úpravy povltavského svahu, aby se sem vrátila typická společenstva vázaná na říční fenomén, jichž je ještěrka zelená typickou součástí, a pochopitelně má zájem, aby v následném managementu revitalizovaného území byly vynaložené prostředky využívány efektivně. Uvedené skutečnosti byly, společně s potřebou rozšířit, prohloubit a aktualizovat stávající znalosti o ekologii, etologii a variabilitě ještěrky zelené ve studované populaci, důvodem k zadání stávající diplomové práce Jana Chmelaře.

Jan Chmelař se projevoval v průběhu zadaného výzkumu jako vysoce motivovaný student, který měl a má na zadaném výzkumu velký zájem, který se odpovědně snažil zdokonalovat po stránce teoretické i praktické přípravy a který byl velmi pracovitý, což se projevilo

i v úctyhodném počtu hodin strávených terénním výzkumem. Podařilo se mu získat celou řadu cenných údajů týkajících se aktivity, reprodukční biologie, morfologie, zbarvení atd. Významný praktický dopad mají i jeho pozorování týkající se ochránářského managementu lokality.

Diplomant původně předložil práci k obhajobě již v roce 2013. Velmi však podcenil čas nutný ke zpracování získaných dat, sepsání diplomové práce a přípravě její obhajoby, což nakonec vedlo ke skutečnosti, že se mu práci nepodařilo v původním termínu obhájit. Nyní Jan Chmelař předkládá verzi přepracovanou. Soustředím se nyní především na změny oproti původní verzi.

Autor doplnil konec sezóny 2013 a zahrnul do práce ještě konec zimování v roce 2014. Významně – za použití speciální GPS a příslušného software – zpřesnil příslušné mapy (vynesení naměřených bodů v podobě GPS souřadnic do mapy) a výrazně zlepšil vymezení transektů k odhadu početnosti a příslušné odhady. Kvalitativně nejzásadnější změnou oproti loňské verzi bylo detailní provedení analýzy faktorů prostředí určujících obsazovaná stanoviště ještěrek na lokalitě metodou prostorové analýzy míst výskytu jedinců oproti náhodným bodům.

Text diplomové práce seznal četné změny. Vedle zahrnutí výše zmíněných novinek to jsou další formální i věcné úpravy. Např. přepsání Úvodu a přesunutí Fylogenetického přehledu do Přílohy č. 1, přesunutí kapitoly Hmotnost, vnější morfologie, zbarvení a růst do Přílohy č. 6, kapitola Metodika a materiál obsahuje – vedle nově přidaného popisu použité analýzy a výpočtu šířky transektu – i přehled značených zvířat a rozšířena je část věnovaná managementovým opatřením, v kapitole Etologie přibyl přehled vzdáleností pozorovaných zvířat od úkrytu a přepracován byl i závěrečný souhrn.

Díky uvedeným změnám je předložená verze oproti původní výrazně propracovanější, doplňuje a zpřesňuje původní údaje a přináší údaje nové. Použitá metoda analýzy určujících faktorů prostředí ji pak v rámci terénních ekologických herpetologických studií posunuje mezi práce metodicky novátorské.

Jan Chmelař odevzdal diplomovou práci, která naplňuje hlavní vytčené cíle a splňuje příslušné formální a věcné náležitosti. Prokázal, že je schopen při terénním zoologickém výzkumu získávat cenné původní údaje, adekvátně je zpracovat, vyhodnotit a interpretovat. Domnívám se, že dokázal, že je po odborné stránce dobře připraven k budoucí samostané odborné práci ve zvoleném oboru.

Diplomovou práci Jana Chmelaře jednoznačně doporučuji přijmout k obhajobě.

Ivan Reháč

V Praze 9. 9. 2014

RNDr. Ivan Reháč, CSc.
Zoologická zahrada hl. m. Prahy
U Trojského zámku 120/3
171 00 Praha 7